ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΑΝΡΥ ΝΤΥΒΕΡΝΟΥΑ

Η κυρία Σουρσιὲ βασάνιζε τὸν δυστυχισμένο τὸν ἄνδρα της. Δὲν τὸ εἶχε καὶ πολὺ σπουδαῖο νὰ πῆ μέσα σὲ μιὰ συγκέντρωσι κυρίων καὶ κυριῶν :

—Δὲν μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε τί βαρυμάρης ποὺ εἶνε ὁ ἄνδρας μου ! Ἂν δὲν τὸν κυνηγήσω ἐγώ, εἶνε ἱκανὸς νὰ μὴν ἀλλάξη ἀσπρόρρουχα ὁλόκληρο τὸ χρόνο !... Δὲν εἶν' ἔτσι, Βενιαμίν ;

Κι' ὁ ταλαίπωρος Βενιαμίν, μὲ ὕφος ὁσιομάρτυρος, ἀπαντοῦσε :

—Ναί, Κλάρα μου, νᾶσαι καλὰ ποὺ μὲ φροντίζεις...

Ἦταν ἕνας κοντὸς ἀνθρωπάκος, μ' ἕνα κεφάλι δυσανάλογα μεγάλο, σταλισμένο μὲ ἄφθονα γένεια καὶ κύματα μαλλιῶν. Πρὶν παντρευθῆ, ζοῦσε μὲ δυσκολία ἀπὸ κάτι κουτσοαντιγραφὲς ἔργων διασήμων ζωγράφων, ποὺ ἔκανε στὸ Λοῦβρο καὶ στὶς ἄλλες πινακοθῆκες, καὶ ὅμως τὰ κατάφερε καὶ κατέκτησε τὴν πλούσια μὰ τόσο ἄσχημη Κλάρα, μιὰ γυναῖκα ξερὴ καὶ ψηλὴ σὰν στέκα τοῦ μπιλλιάρδου.

Ὅλα τὰ χάδια κι' ὅλα του τὰ γλυκόλογα πήγαιναν χαμένα. Κάτι θἄβρισκε πάντα ἐκείνη νὰ τὸν πικράνη, νὰ τὸν στενοχωρήση :

—Βούρτσισες τὸ μαῦρο σου τὸ σακκάκι ; Ἄντε, πήγαινε γρήγορα νὰ τὸ βουρτσίσης. Νοικοκυρέψου, ἐπιτέλους ! Γίνε ἄνθρωπος !...

Τοῦδινε ἐλάχιστα λεπτὰ γιὰ τὰ μικρά του ἔξοδα καὶ διαρκῶς ξεσποῦσε ἀπάνω του τὰ αἰώνια νεῦρα της. Τὸ νοστιμώτερο ἦταν ποὺ τὸν συνλόβριζε καλῶντας τον μὲ τὸ χαϊδευτικό του ὄνομα :

—Εἰσ' ἕνας ἄχρηστος, Μπαμπῆ !...

—Μπαμπῆ, εἶσαι ἠλίθιος !...

Μέσα σ' αὐτὴ τὴν ἀέναη μαρτυρικὴ ζωή, μιὰ ἦταν ἡ φιλοδοξία, ὁ μεγαλείτερος πόθος τοῦ δυστυχισμένου τοῦ Βενιαμίν. Ὅταν φτάσει κανεὶς στὰ πενηνταπέντε, δὲν μπορεῖ νἄχη βέβαια καὶ σπουδαῖες φιλοδοξίες, καὶ γι' αὐτὸ ὁ πόθος του ἦταν ἁπλούστατος κι' ὅμως ἀκατόρθωτος : Ν' ἀποκτήση μιὰ ἥσυχη γωνίτσα, ἕνα δωμάτιο ἡλιοφώτιστο, καὶ νὰ ζήση ἐκεῖ μέσα μόνος του, ζωγραφίζοντας ἥσυχα - ἥσυχα τοὺς πίνακάς του. Λαχταροῦσε ὁ δυστυχισμένος νὰ κάνη μιὰ σειρὰ ἀπὸ ἀκουαρέλλες τῆς φαντασίας του : Γυναῖκες μέσα σὲ ξωτικά, πελώρια λουλούδια, σκύλους ὅμοιους μὲ κροκοδείλους, τριαντάφυλλα γαλάζια, νύμφες ὁλόγυμνες, μὲ τὸ αἰνιγματικό χαμόγελο τοῦ ἔρωτος, ἀέρινες, μὲ στενόμακρα πόδια...Εἶχε μάλιστα ἀρχίσει μερικὰ ἀτ' αὐτὰ τὰ ἔργα κι' ἡ κυρία Σουρσιὲ εὕρισκε πειὸ τὴν εὐκαιρία νὰ εὐχαριστήση τὴ γλῶσσα της :

—Μονάχα ἕνας τρελλὸς μπορεῖ νὰ ζωγραφίζη τέτοιες ξετσιπωσιές !... Ἤμαρτον, Παναγία μου !

Ἔτσι βρῆκε κι' ἀφορμὴ νὰ τοῦ λιγοστεύη ἀτ' τὴ μιὰ **βδομάδα** στὴν ἄλλη τὸν προϋπολογισμὸ τῶν ἐξόδων γιὰ χρώματα, μολύβια καὶ **χαρτόνια.**

Τότε πειὰ ἡ ἀγανάκτησις τοῦ Βενιαμὶν ἔγινε μῖσος ἄπονδο, μαῦρο καὶ κρυφό. Χωρὶς νὰ ἐπαναστατήση, τῆς ἔριχνε ματιὲς γεμάτες φαρμάκι κι' ἔμενε ὅσο μποροῦσε περισσότερο ἔξω ἀτ' τὸ σπίτι.

Τὸ μαρτύριό του ὅμως κι' ἡ περιφρόνησις τῆς γυναίκας του ἔφταση στὸ κατακόρυφο, μιὰ μέρα, ποὺ εἶχανε καλεσμένο σὲ τραπέζι ἕναν παλιὸ συμμαθητή του στὸ Πολυτεχνεῖο, τὸν περίφημο σήμερα ζωγράφο Φρειδερῖκο Ζενιβρέλ. Μετὰ τὰ φρουτα, ἡ Κλάρα παρουσίασε στὸν ξακουστὸ καλλιτέχνη τὰ τελειωμένα ἔργα τοῦ ἀνδρός της.

—Ἐσεῖς, ποὺ εἶσθε τῆς τέχνης, τοῦ εἶπε, δὲν μοῦ λέτε πῶς σᾶς φαίνονται αὐτὲς ἡ εἰκόνες ; Εἶνε κάποιου φίλου τοῦ ἀνδρός μου.

Ὁ Ζενιβρὲλ ἔσιαξε τὰ γυαλιά του καί, χωρὶς νὰ σκεφθῆ κακό, ἀπάντησε :

—Αὐτὰ μονάχα ἕνας τρελλὸς θὰ μποροῦσε νὰ τὰ ζωγραφίση ! Εἶνε ποιοῦντα ἐγκεφαλικῆς παρακρούσεως ! Ἂν κρίνω ἀπὸ τὴν ἡδονικὴ κλίσι τοῦ κοριοῦ αὐτῆς τῆς γυναίκας, ὁ ζωγράφος σας εἶνε καὶ σαδιστής... Αὐτὲς πάλι ἐδῶ ἡ λεπτοειδοειες, ἡ δυσαναλογία τοῦ μεγέθους τῶν λουλουδιῶν καὶ τῆς διακοσμήσεως, θὰ μποροῦσε νὰ μᾶς πείση ὅτι πάσχει κι' ἀπὸ μεγαλομανία.

Ὅταν ἔφυγε ὁ μενάλος ζωγράφος, ἡ κυρία Σουρσιὲ θυμάνθεισε πειά ! Μόνο ποὺ δὲν τὸν ἔδειρε τὸν φοικαρᾶ τὸν Μπαμπῆ αὐτὴ τὴ φορά.

—Ἂν φαντάζεσαι πῶς θὰ ἐξαπολυθήσω νὰ σοῦ δίνω λεπτὰ γι' αὐτὲς τὶς ἀθλιότητες, εἶσαι γελασμένος, γέρο - παραλυμένε ! τοῦ φώναξε. Κι' αὐτὴ τὴ φορὰ δὲν μπορεῖς νὰ πῆς πὼς τὰ λέω ἀπὸ τὸ κεφάλι μου ἢ πὼς δὲν καταλαβαίνω ἀπὸ τέχνη καὶ κολοκύθια... Ὁ ἴδιος ὁ φίλος σου εἶπε πῶς αὐτὰ ποὺ κάνεις μονάχα ἕνας θεότρελλος μπορεῖ νὰ τὰ ζωγραφίση. Τὸν ἄκουσες, ὑποθέτω... Μονάχα ἕνας τρελλός, ἕνας θεότρελλος !...

Αὐτὴ ἡ λέξις ἔδωσε μιὰ ξαφνικὴ ἔμπνευσι στὸν δυστυχισμένο Βενιαμίν. Ἕνας τρελλός ;...

—Κλάρα μου, ἄρχισε μὲ τὴν πιὸ γλυκειὰ φωνή του. Θέλω νὰ σοῦ μιλήσω...

—Λέγε νὰ ἰδοῦμε... Σ' ἀκούω.

—Δὲν εἶμαι τρελλὸς ἐγώ !.... Μόνο ποὺ νοιώθω μέσα μου τὴν ψυχὴ τοῦ Μπετόβεν...

—Τί πρᾶγμα ;

—Ἔχω μέσα μου, σοῦ λέω, τὴν ψυχὴ τοῦ Μπετόβεν ! Ὑφαίνω τὰ ἔργα μου μὲ τὶς χορδὲς τῶν βιολιῶν καὶ τὰ χέρια μου ἠχοῦν σὰν τὴ μουσικὴ τῶν ἀγγέλων... Ἂν τραγουδήσω, θὰ δῆς τί γίνεται !...

Κι' ἄρχισε νὰ τραγουδάη μπροστὰ στὴν τρομαγμένη Κλάρα...

Ὅταν εἶδε πῶς ἔπανε τὸ κόλπο, ὥρμησε στὴν πανοπλία, ποὺ κρεμόταν στὸν τοῖχο, ἄρπαξε ἕνα γιαταγάνι κι' ἦταν ἕτοιμος νὰ τὸ κατεβάση στὸ κεφάλι τῆς γυναίκας του. Ἐκείνη ἔφυγε τρομαγμένη...

Σὲ λίγο ἔστειλε τὴν καμαριέρα καὶ τὴ μαγείρισσα νὰ δοῦνε τί κάνει. Ἐκεῖνες ὅμως γύρισαν τρομαγμένες, κατακίτρινες.

—Ὁ κύριος εἶνε θεόγιομνος, τσιτσίδι, κι' ἀκονίζει τὰ σπαθιὰ στὴν τραπεζαρία !....

Ἡ Κλάρα τόλμησε νὰ κυττάξη ἀπὸ τὴν μισανοιγμένη πόρτα. Ὁ ἄνδρας της ἦταν ἀληθινὸ νούμερο, ὁλόγυμνος, μὲ τὴ γενειάδα καὶ τὰ κυματιστὰ μαλλιά του ἀνάμεσα στὰ σπαθιὰ καὶ στὰ χαντζάρια.

—Βενιαμίν, ντύσου ἀμέσως, γιατί θἄχης νὰ κάνης μαζύ μου ! φώναξε ἀτ' ἔξω ἡ κυρία Σουρσιέ.

Νὰ ντυθῆ ; Τρελλὸς ἤτανε νὰ ντυθῆ, τώρα ποὺ ἀτ' αὐτὸ ἤλπιζε νὰ τὸν κλείσουνε στὸ φρενοκομεῖο, νὰ ἡσυχάση ὁ ἄνθρωπος... Ὥρμησε σὰν λυσσασμένος κατεπάνω της καὶ μόλις πρόφταση κείνη νὰ κλείση καὶ νὰ κλειδώση τὴν πόρτα ἀτ' ἔξω.

Ἔτσι τὸ ἴδιο βράδυ μπῆκε στὴ νευρολογικὴ κλινικὴ τοῦ ἰατροῦ Μπλικὲς καὶ κεῖ, σιωπφνα μὲ τὶς πιὸ τολμηρὲς ἐπιθυμίες του, βρῆκε ἕναν θαυμάσιο κῆπο, ἕνα ὁλόφωτο δωμάτιο, ἕνα εὐρύχωρο τραπέζι γιὰ νὰ ἐργάζεται, καὶ μιὰ ἀναπαυτικὴ σαΐζ - λόγκ γιὰ νὰ ὀνειροπολῆ.

Ἀφοῦ πῆρε ἕνα δροσιστικώτατο ντούς, θεώρησε περιττὸ νὰ συνεχίση τὴν κωμωδία, κι' εἶπε μονάχα στὸ γιατρὸ πὼς εἶνε ὁ μεγαλείτερος ζωγράφος τῆς οἰκουμένης, μεγαλοφυΐα παραγνωρισμένη. Αὐτὸ τὸ πίστευε κι' ὁ ἴδιος μ' ὅλη τὴ δύναμι τῆς ψυχῆς του. Δὲν χρειάστηκε ὅμως περισσότερα ὁ γιατρός, γιὰ νὰ πεισθῆ πὼς ἤτανε δύσκολη ἡ θεραπεία τῆς τρέλλας του.

Γρήγορα ἔπιασε φιλίες μὲ τοὺς ἄλλους οἰκοτρόφους. Ἕνας ἀτ' αὐτοὺς νόμιζε πὼς τὶς μονὲς μέρες τοῦ μηνὸς ἤτανε καμωμένος ἀπὸ νερὸ καὶ τὶς ζυγὲς ἀπὸ κρύσταλλο. Τρέμοντας λοιπὸν ἀπὸ τὸ φόβο του μὴ σπάση ἢ μὴν πνίξη τοὺς ἄλλους, ὁ θαυμάσιος αὐτὸς τύπος στεκότανε πάντα παράμερα καὶ δὲν πείραζε κανένα. Ὁ Σουρσιὲ βρῆκε κεῖ μέσα τὴν εὐκαιρία νὰ πάση στενὴ φιλία μ' ἕναν Μεσσία κι' ἄκουγε σπλαχνικὰ τὶς φανταστικὲς ἱστορίες μιᾶς Ἀφροδίτης τῆς Μήλου, ποὺ τῆς λείπανε πειὰ ὅλα σχεδὸν τὰ δόντια. Γαλήνη καὶ ἠρεμία ἀπέραντη παντοῦ !.... Ἀπὸ τὸ πρωὶ ριχνότανε στὴ δουλειά. Τὸ ἴδυμα τοῦ χορηγοῦσε ἄφθονα χρώματα κι' ὅτι μποροῦσε νὰ ἐπιθυμήση : Δὲν ἔπρεπε νὰ ἐναντιώνωνται στοὺς ἀρρώστους. Ὅταν μελαγχολοῦσε λιγάκι, τοῦχαστανε νὰ φέρη στὸ νοῦ του μερικὲς ἀπὸ τὶς σκηνὲς τῆς Κλάρας κι' ἀμέσως αἰσθανόταν τὸν ἑαυτό του τρισευτυχισμένο. Ἔντεκα μῆνες κράτησε αὐτὴ ἡ ἀφάνταση εὐδαιμονία, ὅταν ἕνα πρωὶ μπῆκε στὸ δωμάτιό του ὁ γιατρός.

—Μήπως σᾶς ἐνοχλῶ ; ρώτησε μὲ καλωσύνη ὁ κ. Μπλικέ. Βλέπω πὼς πάντα ἐργάζεσθε. Θαῦμα αὐτὸς ὁ πίνακάς σας, ἀριστούργημα !

—Γιατρέ, τὸν διέκοψε ὁ Σουρσιέ, κάπως ἀνήσυχος γι' αὐτὴ τὴν ἐπίσκεψη καὶ θέλοντας νὰ ἐνισχύση τὴν πεποίθησι τοῦ φρενολόγου γιὰ τὴν κατάστασί του. Γιατρέ μου, δὲν πρέπει ν' ἀπορῆτε γι' αὐτό : Εἶμαι ὁ μεγαλείτερος ζωγράφος τῆς οἰκουμένης ! Ἀληθινὴ, μεγαλοφυΐα !

—Βέβαια, βέβαια. Ἤρθα ὅμως νὰ σᾶς ἀναγγείλω ἕνα μεγάλο, ἕνα εὐχάριστο νέο... Θὰ χαρῆτε ὑπερβολικά... Ἡ γυναῖκα σας, ναί, ἡ κυρία Σουρσιέ, θὰ ἐγκατασταθῆ κι' αὐτὴ ἐδῶ κοντά σας. Κλονίστηκαν λιγάκι τὰ νεῦρα της καὶ πρέπει νὰ ὑποβληθῆ σὲ μιὰ μικρὴ θεραπεία...

Δὲν πρόφταση νὰ τελειώση ὁ γιατρός. Τὰ μάτια τοῦ Βενιαμὶν γούρλωσαν, ἀγρίεψαν, σὰν νἄθελαν νὰ πεταχθοῦν ἀτ' τὶς κόγχες τους. Τὸν ἔπιασε τὴν ἴδια στιγμὴ μιὰ ἀπερίγραπτη μανία. Ὥρμησε νὰ πνίξη τὸ γιατρό. Ὁ ἄνθρωπος τρελλάθηκε αὐτὴ τὴ φορὰ στ' ἀλήθεια !....

Κι' οἱ νοσοκόμοι ἀναγκάστηκαν νὰ τοῦ περάσουν τὸν ζουρλομανδύα !

—Ἔχω μέσα μου τὴν ψυχὴ τοῦ Μπετόβεν !...